

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

**Transformational Leadership of School Administrators
Mueangpathumthani District under The Pathumthani
Primary Education Service Office Area 1**

พนิดา ตระหง่าน,

พัชรา จันทรรัตน์ และ สุนีย์ สอนตระกูล

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Panida Trahngan,

Patchara Chantharat and Suneey Sontrakul

Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: mongkon.j@ptu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประชากร คือ ครูในโรงเรียนอำเภอเมืองปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 649 คน สุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 242 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา 2) ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และ 3) ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* วันที่รับบทความ: 12 ตุลาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 8 พฤศจิกายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 10 พฤศจิกายน 2564

Received: October 12, 2021; Revised: November 8, 2021; Accepted: November 10, 2021

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstracts

The objectives of this study were: 1) to study the level of transformational leadership of educational institute administrators; and 2) to compare the transformational leadership of school administrators in Muangpathumthani District. The population was 649 teachers in Muang-pathumthani School District under Pathumthani Primary Educational Service Office Area 1, Random using Krejcie and Morgan's table of 242 people. The tools used in the study were questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation. and t-test and one-way analysis of variance.

The results of the research were found that: 1) Transformational leadership of educational institute administrators Mueangpathumthani District Under the Office of Pathumthani Primary Education Service Area 1, overall and in each aspect were at a high level. The averages were sorted from highest to lowest as follows: motivational aspect. The aspect of having an ideological influence the aspect of taking into account the individuality 2) The teachers with different teaching experience had no different opinions on the change leadership of the administrators as a whole. and taking into account the individuality were significantly different at the .05 level. and 3) teachers working in schools of different school sizes had a statistically significant difference at the .05 level of overall and individual aspect of leadership change in leadership change.

Keyword: Transformational Leadership; School Administrators

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์บ้านเมืองด้านต่างๆ เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคมไทย มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ การดำเนินงานต่างๆ ในเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองนั้นต้องทำอย่างรอบคอบ คิดให้ถี่ถ้วนในการดำเนินการ เช่น การใช้จ่ายเงินงบประมาณด้านต่างๆ การวางแผนการบริหารจัดการสภาพ เศรษฐกิจทั้งในครัวเรือน และในระดับสังคม จนไปถึงในระดับประเทศ โดยในส่วนของภาครัฐและภาคเอกชน นั้น สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่มีความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ให้กับนักเรียนที่จะโตขึ้นเป็น สมาชิกของสังคมไทยในอนาคต ดังนั้นในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เป็นอย่างมาก ในการที่จะเป็นผู้นำในการพัฒนาทุกๆ ด้าน ทั้งงานวิชาการและกิจกรรมด้านอื่นๆ โดยมี จุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาประเทศไปสู่ความยั่งยืน และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการ พัฒนาคุณภาพของคน ทั้งในเชิงสถาบัน ระบบโครงสร้างของสังคมให้เข้มแข็ง สามารถเป็นภูมิคุ้มกันต่อการ เปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ดังนั้น องค์การทุกองค์การทั้งในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ตนเองเพื่อให้เห็นความสำคัญและความเร่งด่วนในการที่จะต้องปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อไปสู่สิ่งที่ดีกว่า (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2555 : 21) การศึกษาจึงมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาของประเทศ เพื่อให้การศึกษาของไทยได้มีการพัฒนาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นนโยบายที่สำคัญและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการในการบริหารการศึกษาของประเทศไทย โดยกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งตัดสินใจในการดำเนินงานผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำในการปฏิบัติงานต่างๆ ของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์เป็นผู้นำการศึกษา (ปสุตา เพ็งประสพ, 2550 : 1) ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด พัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและก้าวสู่ทิศทางการพัฒนาที่ดีขึ้นทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (ฉันทวัลย์ สารสุข, 2553 : 1)

ทั้งนี้เพราะการศึกษานั้นเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย โดยนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาลนั้นจัดให้มีการเรียนฟรี 15 ปี เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 โดยการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) โดยมีความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยระบบการศึกษาไทยที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหาร จัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริตและการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับภาวะผู้นำที่จำเป็นในยุคการปฏิรูปการศึกษา ที่สามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารในสถานศึกษาได้ (James Weber, 1987 : 42-43) และจากสภาพเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันนี้ ผู้ปกครองนั้นนิยมที่จะให้ลูกหลานของตนเองนั้นมีคุณภาพการศึกษาที่ดี ตามที่ได้รับข้อมูลข่าวสารมาทำให้

โรงเรียนนั้นมีเด็กจำนวนมาก และบุคลากรในโรงเรียนนั้นอาจไม่เพียงพอ การบริหารงานด้านต่างๆ มีมากขึ้น ทำให้มีการขยายตัวของโรงเรียนเพิ่มขึ้นในทุกๆ ด้าน นโยบายการศึกษาที่เข้ามาก็เป็นเรื่องเร่งด่วน ทั้งในด้านเอกสาร การประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ การอบรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของครูนั้นเป็นเรื่องจำเป็นและเร่งด่วน และจากสภาพเศรษฐกิจ และบุคลากรในโรงเรียนนั้นอาจไม่เพียงพอ การบริหารงานด้านต่างๆ มีมากขึ้นทำให้มีการขยายตัวของโรงเรียนเพิ่มขึ้นในทุกๆ ด้าน นโยบายการศึกษาที่เข้ามาก็เป็นเรื่องเร่งด่วน ทั้งในด้านเอกสาร การประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ การอบรมเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของครูนั้นเป็นเรื่องจำเป็นและเร่งด่วน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอนและขนาดของโรงเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในโรงเรียนอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 649 คน จาก 25 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 242 คน จาก 25 โรงเรียน โดยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-608)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามครูในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ สถานภาพของครู ประกอบด้วยประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาแบบสอบถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนิยามปฏิบัติการ 2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) 3) สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรในการวิจัย 4) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องแล้วไปทดสอบ (Try Out) กับครูโรงเรียนในอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbrash's Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbrash) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2) ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อผู้บริหารในโรงเรียนอำเภอเมืองปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูในการตอบแบบสอบถาม 3) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปพบกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 242 คน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจและเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

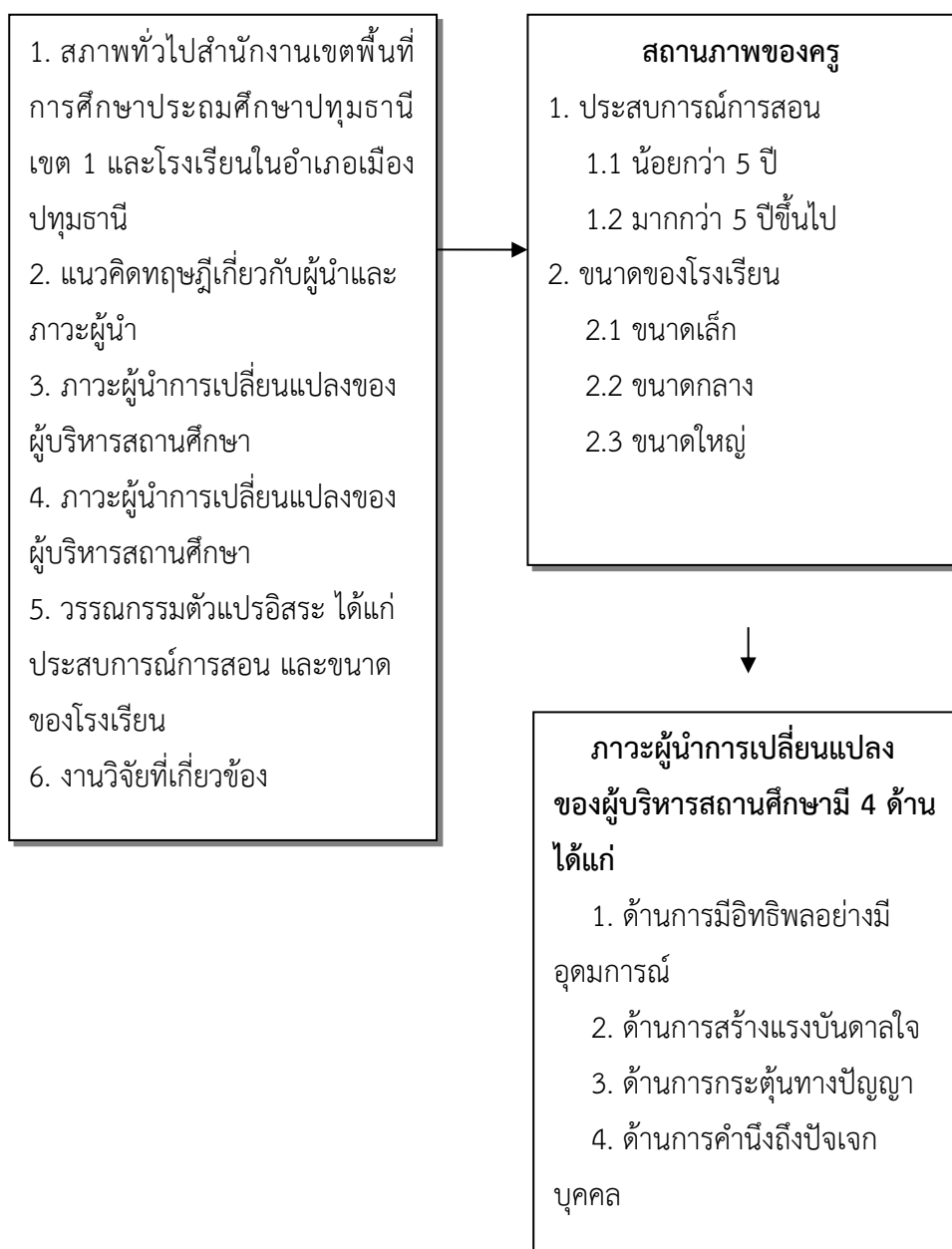
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนาใช้วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของครู ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดของโรงเรียน โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานีด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test for independent samples) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน

แบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance: ANOVA) และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ ประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียนของครูในโรงเรียนอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 242 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.71 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 96 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 39.67

วัตถุประสงค์ที่ 1 ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตาราง **ตารางที่ 1** ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1	ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.07	.69	มาก	2
2	ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.11	.59	มาก	1
3	ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.02	.58	มาก	4
4	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.04	.60	มาก	3
รวม		4.06	.57	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ คือด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.59) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.69) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.60) และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.58)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน และขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอน โดยรวม และรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี (112)		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป (130)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.11	.82	4.04	.54	.753	.45
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.04	.69	4.19	.46	-2.105*	.03
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.00	.75	4.04	.33	-5.65	.57
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.95	.70	4.13	.47	-2.526*	.01
รวม	4.02	.70	4.10	.39	-1.118	.26

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	แหล่งความ- แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมี อุดมการณ์	ระหว่างกลุ่ม	58.776	2	29.388	108.989*	.000
	ภายในกลุ่ม	71.994	239	.270		
	รวม	130.770	241			
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	ระหว่างกลุ่ม	29.849	2	14.924	60.639*	.000
	ภายในกลุ่ม	65.713	239	.246		
	รวม	95.562	241			
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	37.000	2	18.500	89.092*	.000
	ภายในกลุ่ม	55.443	239	.208		

	รวม	92.443	241			
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	แหล่งความ- แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	21.386	2	10.693	36.870*	.000
	ภายในกลุ่ม	77.433	239	.290		
	รวม	98.819	241			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	35.096	2	17.548	86.824*	.000
	ภายในกลุ่ม	53.964	239	.202		
	รวม	89.060	241			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ซึ่งมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารประพฤติดนเป็นแบบอย่างที่ดี น่าชื่นชม น่าเคารพ และศรัทธาแก่ผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป ผู้บริหารมุ่งมั่นอุทิศตนในการทำงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามหน้าที่โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและรับผิดชอบการปฏิบัติของตนผู้บริหารส่งเสริมและให้โอกาสแก่ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนมุมมองแนวคิดใหม่ ๆ ของโลก ผู้บริหารเสนอแนะให้ผู้ร่วมงานใช้แนวทางใหม่ ๆ มาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน จึงส่งผลให้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงเดือน กมลมาลย์ (2552 : 123-125) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ดังนี้ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นทางปัญญา งานวิจัยของเรียมใจ คุณสมบัติ

(2554 : 5-8) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ วัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อำเภอลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา ระดับวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากมีความสัมพันธ์ ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความ คิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านการกระตุ้นทาง ปัญญา ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และพบว่าด้านนี้มีระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปังเจกบุคคล งานวิจัยของงานวิจัยของวิรัชศักดิ์ ประจง (2556 : 78) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของสุมาลี ละม่อม (2553 : 33) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นลำดับสุดท้าย งานวิจัยของสุมาลี ละม่อม (2553 : 33) ได้ ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางสติปัญญา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจก บุคคลเป็นลำดับสุดท้าย งานวิจัยของวิศวรร ชัยเชิดชู (2554 : 69) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการเป็นผู้มีบารมี ด้านการเป็นผู้สร้างแรงดลใจ ด้านการเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับผู้ตามเป็นรายบุคคล และด้านการเป็น ผู้กระตุ้นให้ใช้สติปัญญา งานวิจัยของสิริพันธ์ บำเนน (2555 : 88) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ในอำเภอแหลมสิงห์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือด้านการคำนึงถึง

เอกัตบุคคล ด้านอำนาจบารมี ด้านการกระตุ้นภูมิปัญญา และด้านการเสริมสร้างแรงบันดาลใจ งานวิจัยของ นารินทร์ เดชสะท้อน และคณะ (2557 : 83) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของเกล้าร์จิกา ถวัลย์เสรี (2557 : 59) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเมื่อเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยคือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญาและด้าน การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ งานวิจัยของฤทธิชัย บัลลังค์ (2559 : 48) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2563 : 183) ได้ศึกษาการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าสภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอเมืองปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอนและขนาดของโรงเรียน พบว่า 1) ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน และ 2) ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแสงเดือน กมลมาลย์ (2552 : 123-125) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็น

รายคู่ พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกับขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของวีรศักดิ์ ประจง (2556 : 78) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ในการสอน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน งานวิจัยของ นารินทร์ เดชสะท้อน และคณะ (2557 : 83) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ควรส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเอง มอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถ วางแผนการ ปฏิบัติงาน ประพตติตนเป็นอย่างดี ยึดหลักธรรมาภิบาล เสริมแรงครู ส่งเสริมให้ครูทำผลงานที่เป็นเลิศและ กำหนดมาตรฐานปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน งานวิจัยของฤทธิชัย บัลลังค์ (2559 : 48) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามแนวคิดภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแนวคิดภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยของสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2563: 183) ได้ศึกษา การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยการให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน พูดคุยและแสดงให้ครูเห็นถึงความแน่วแน่ในอุดมการณ์ ผู้บริหารทำให้ครูเกิดความรู้สึกยินดี ภาคภูมิใจ เต็มใจ ร่วมใจ เมื่อได้ปฏิบัติงานร่วมคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความสามารถ เฉลียวฉลาดเป็นที่ยอมรับของครู ใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมประกอบการพิจารณาตัดสินใจไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เน้นย้ำให้ครูเกิดจิตสำนึกในการทุ่มเทต่อการปฏิบัติภารกิจร่วมกัน มีวิสัยทัศน์และความสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังครู สามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกสถานการณ์ และประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่เคารพนับถือของครู

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญต่อความคิดเห็นของครูเสมอ แสดงความเชื่อมั่นว่าครูจะสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมให้ครูร่วมกันอุทิศตนเพื่อการพัฒนาองค์กรร่วมกัน สร้างแรงจูงใจภายในทำให้ครูเกิดแรงบันดาลใจในการทำงาน แสดงถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตามที่กำหนด กระตุ้นให้กำลังใจเพื่อเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีม สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ระบุวัตถุประสงค์และเป้าหมายการทำงานได้อย่างชัดเจน สร้างและส่งเสริมให้ครูมองเห็นเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรร่วมกัน และใช้คำพูดให้ครูเกิดกำลังใจในการทำงานต่อไป

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ มีการพูดคุยหรือพิจารณาให้ครูเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ท้าทายและเปิดโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน พูดให้ครูเห็นว่าความไว้วางใจซึ่งกันและกันสามารถช่วยให้เอาชนะอุปสรรคต่างๆ ได้ ส่งเสริมและให้โอกาสแก่ครู ได้แสดงความคิดเห็น มุมมองในด้านต่างๆ สร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้ครูเห็นคุณค่าของผลงานที่สำเร็จเพื่อให้เกิดความพยายามในการทำงานมากยิ่งขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ในการหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา มีแรงจูงใจและสนับสนุนความคิดใหม่ๆ ของครู แสดงให้ครูเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่ท้าทายเป็นโอกาสที่ดีที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน ฝึกให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ และกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการทำงาน โดยใช้ข้อมูลหลักฐาน และกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน

1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดังนี้ เป็นผู้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครูเป็นรายบุคคล ส่งเสริมให้ครูเกิดความมั่นใจในตนเอง โดยการมอบหมายงานพิเศษให้ปฏิบัติและคอยให้คำแนะนำ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของครูเป็นรายบุคคล มอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมและสนับสนุนครู ได้พัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคล เช่น ส่งครูไปฝึกอบรม เป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะนำ

วิธีการทำงานแก่ครูเป็นรายบุคคล อำนวยความสะดวกให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือสนับสนุน วิธีการทำงานของครู ให้ความดูแลเอาใจใส่ครูเป็นรายบุคคล ทำให้ครูมีคุณค่าและมีความสำคัญ เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ และรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของครูด้วยความตั้งใจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังของครู ผู้ปกครอง หรือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

เกล้ารจิกา ถวัลย์เสรี. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองโพธาราม จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณัฏฐาวัลย์ สารสุข. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

นารินทร์ เดชสะท้อน และคณะ. (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. 1 (3). 83-99.

ปสุตา เพ็งประสพ. (2550). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนเซนต์หลุยส์ จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เรียมใจ คุณสมบัติ. (2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์การที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา อำเภอกลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วิศวรร ชัยเชิดชู. (2554). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วีรศักดิ์ ประจง. (2556). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนมิตรภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.*
- สิริพันธุ์ บ้านเนิน. (2555). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารในอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สุมาลี ละม่อม. (2553). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2563). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารมหาจุฬานาครทรรค์. 7 (5), 183-198.*
- แสงเดือน กมลมาลย์. (2552). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ฤทธิชัย บัลลังค์. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- James Weber. (1987). "Instruction Leadership: A Composite Working Model". *The Best of ERIC*. 42-43.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3). 607-610.